



РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29

13 листопада 2025 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 49

До Ради суддів України надходять звернення працівників апаратів місцевих та апеляційних судів України стосовно проблемних питань, пов'язаних із впровадженням Єдиної системи класифікації посад державної служби, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2023 року № 1409.

З 2024 року, у зв'язку із запровадженням нової системи класифікації посад державної служби, у судах України виникла проблема нерівномірності віднесення посад державних службовців апаратів судів до різних професійних сімей, що призвело до неоднакової оцінки посад з однаковими назвами, рівнем складності, відповідальності та функціональним змістом.

Метою зазначеної урядової реформи було створення єдиних, прозорих та об'єктивних підходів до визначення рівнів оплати праці державних службовців на основі функціональної складності посад, а також усунення суб'єктивних відмінностей у визначенні вартості праці між різними державними органами. Однак під час практичного застосування цієї системи в судах України виникли методологічні неузгодженості, які суперечать сутності організаційної структури судової влади.

Так, відповідно до повідомлень судів, під час проведення класифікації посад апаратів судів у 2023–2024 роках мають місце випадки, коли однакові або подібні посади, наприклад, головного спеціаліста відділу, були віднесені до різних професійних сімей — №17 "Організаційне забезпечення виконання функцій суду або конституційного провадження", № 4 "Бухгалтерія", № 6 "Господарські функції", № 8 "Діловодство, канцелярія та архів", № 10 "Закупівлі", № 21 "Режимно-секретна діяльність", № 23 "Управління інформаційно-комунікаційними системами", №24 "Управління персоналом", №22 "Фінанси", №26 "Бухгалтерський облік" тощо.

Таке розмежування призвело до ситуації, коли посади з ідентичними назвами і рівнозначними вимогами щодо освіти, досвіду, компетентностей і відповідальності мають різні грейди та, відповідно, різний рівень оплати праці. Зокрема, посада головного спеціаліста у сім'ї №17 віднесена до 11-го грейду, тоді як аналогічна посада у сім'ї №24 - до 12-го грейду. Це створює дисбаланс, порушує принцип справедливості в оплаті праці державних службовців, а також викликає напруження в колективах судів.

Наочно зміну рівня окладу в залежності від того, до якої сім'ї віднесено посаду співробітника можемо бачити в наступній таблиці.

Посада	Канцелярія, статистика, узагальнення, судові розпорядники Сім'я 17	Управління персоналом Сім'я 24	Бухгалтерія Сім'я 26 Сім'я 4	Режимно-секретний орган Сім'я 21	Матеріально-технічне забезпечення Сім'я 22 Сім'я 6	ІТ Сім'я 23
--------	---	-----------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	--	----------------

Головний спеціаліст відділу	17723	15412	15412 13402	13402	15412 13402	15412
Секретар судового засідання	17723	-	-	-	-	-
Начальник Відділу	21401	20381	20381	-	20381	-

Слід зазначити, що відповідно до статті 155 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" організаційне забезпечення діяльності суду здійснює апарат суду, який є невід'ємною складовою судової установи.

Згідно з Типовим положенням про апарат суду, затвердженим наказом Державної судової адміністрації України від 08.02.2019 № 131 (зі змінами), апарат суду реалізує комплекс завдань, спрямованих на належну організацію діяльності суду, включаючи кадрове, фінансове, матеріально-технічне, інформаційне, аналітичне та господарське забезпечення.

Кожен структурний підрозділ апарату суду – незалежно від напрямку роботи – виконує функції, спрямовані на досягнення єдиної мети: забезпечення ефективного здійснення правосуддя. Відділ управління персоналом організовує кадрову роботу суду, забезпечує ведення особових справ суддів і працівників, участь у кадрових процедурах; відділ планово-фінансової діяльності та бухгалтерського обліку забезпечує ведення фінансово-господарської діяльності, контроль за використанням коштів та матеріальних ресурсів; відділ контролю за використанням державного майна – відповідає за збереження та ефективну експлуатацію майна суду, дотримання вимог безпеки і технічного стану будівель; інші відділи здійснюють документальне, інформаційне, аналітичне та технічне забезпечення діяльності суду.

Таким чином, діяльність усіх працівників апарату суду, незалежно від спеціалізації їхніх підрозділів, є складовою процесу організаційного забезпечення роботи суду. Отже, з функціональної та змістовної точки зору, усі посади апарату суду мають бути віднесені до професійної сім'ї №17 "Організаційне забезпечення виконання функцій суду або конституційного провадження", яка за визначенням охоплює кадрове, фінансове, матеріально-технічне, інформаційне та організаційне забезпечення судів.

Крім того, фінансування діяльності судів здійснюється виключно за єдиною бюджетною програмою 0501020 – "Забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами та функціонування органів і установ системи правосуддя", розпорядником коштів якої є Державна судова адміністрація України, що підтверджує єдність фінансово-організаційної природи діяльності всього апарату суду.

Віднесення окремих структурних підрозділів судів до інших професійних сімей суперечить спеціальному законодавству, створює методологічну невизначеність, ускладнює кадрове адміністрування, оцінювання результатів службової діяльності, проведення конкурсів і ротаций, а також порушує принцип системності і єдності судової влади, гарантований Конституцією України.

Існуюча ситуація з розмежуванням посад за різними професійними сім'ями призвела до нерівної оплати праці працівників апарату суду в системі правосуддя, які виконують подібні за змістом і складністю завдання та створила реальні ризики негативних соціально-кадрових наслідків, зокрема:

- зниження моральної мотивації працівників апарату судів через відчуття несправедливості та дискримінації за рівнем оплати праці;

- відтік кваліфікованих кадрів із судової системи внаслідок диспропорцій у винагороді за аналогічну працю, що вже фіксується в окремих регіонах;
- ускладнення укомплектування штатів судів, особливо на посадах спеціалістів бухгалтерії, ІТ, кадрової служби, відділу матеріально-технічного забезпечення, канцелярії, режимно-секретної роботи, що призводить до збільшення навантаження на наявний персонал;
- погіршення якості організаційного забезпечення здійснення правосуддя, що може вплинути на ефективність роботи судів в цілому, а також своєчасність розгляду судових справ.

Збереження нинішнього підходу до класифікації посад апаратів судів спричинило системне зниження кількісного та якісного складу державних службовців апаратів судів, посилення дисбалансу між обсягом обов'язків і рівнем матеріального забезпечення, а отже, негативно позначилося на стабільності роботи судів та реалізації конституційного права громадян на судовий захист.

В умовах воєнного стану, коли судова система працює в особливо складних обставинах, стабільність кадрових, організаційних і фінансових процесів у судах є ключовою умовою забезпечення конституційного права громадян на судовий захист. Тому питання методологічної правильності та єдності класифікації посад апаратів судів набуває особливої актуальності та державного значення.

З огляду на особливості функціонування судів в умовах воєнного стану, забезпечення стабільної діяльності судової влади потребує збереження єдиного підходу до класифікації посад апаратів судів.

Заслухавши та обговоривши інформацію члена Ради суддів України В.В. Кальника про необхідність перегляду класифікації посад державної служби в апаратах судів та забезпечення єдиного підходу до віднесення посад апарату суду до професійної сім'ї №17 "Організаційне забезпечення виконання функцій суду або конституційного провадження", відповідно до статті 133 "Про судоустрій і статус суддів", Положення про Раду суддів України, затвердженого Х позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а:

1. Інформацію щодо проблематики класифікації посад державної служби в апаратах судів – взяти до відома.

2. Вважати, що виходячи з функціонального змісту діяльності апарату суду відповідно до статті 155 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та Типового положення про апарат суду, усі посади працівників апаратів судів спрямовані на забезпечення організації діяльності суду та виконання функцій судочинства, а тому функціонально відповідають професійній сім'ї посад №17 "Організаційне забезпечення виконання функцій суду або конституційного провадження".

3. Звернутися до Національного агентства України з питань державної служби з пропозицією:

- забезпечити єдність та послідовність підходів до класифікації посад державної служби в апаратах судів;
- уніфіковано відносити всі посади працівників апаратів судів до сім'ї посад "Організаційне забезпечення виконання функцій суду, органів та установ системи правосуддя або конституційного провадження" при погодженні матеріалів про класифікацію".

**Голова
Ради суддів України**



Б.С. Моніч